

אני באמת אוהב אנשים וקניהם ואני נותן להם גם לבדוק כמו שאריך. כאשר אני נסע באוטובוס ורואה בין הנוסעים אשה זקנה או איש זקן, אני קם ונתן את המקום שלי. אני לא מדבר באמצע הדברים שלהם אבל מה שהוא לא אהוב אצל ההורים של חנה, שעל כל מה שאינו אומר, אבל של חנה, אדון ניר תמיד אומר:

מה אתה יודע? או, כאשר אנחנו באנ... אלה היו אנשים...

אם אני אומר, שהיום עבדתי הרבה, הוא תמיד מספר: – איך עבדת בימים הראשונים! לא היה או כולם יושב שלנו בנהל, רק אדם ואדם. אבל איך אדם? והאדם – הוא אומר – אהב את האדמה. ומה עכשו – הוא אומר – אתם אוהבים? רק מכוניות, מסבות וחברות! אנחנו רצינו להיות מקלאים. אתה חושב, שזה היה קל?

פעם אמרתי, שהכבייש, שנסעתי בו ליריחו, לא טוב.

מה אתה יודע? – הוא אמר לי – או, כאשר אנחנו באנ, לא היה כביש. אולי היה כביש? כאשר בא החרף, היו ימים, שלא היה לנו מה לאכל, כי לא היה לנו כביש ובימים של גשם גם מכונית לא יכולה לנסע. היום זה כביש מצין. ואתה יודע מי עשה את הכביש הראשון?

אתה רואה את הדים האלה? הן ידעו פעם לעבד!

ערב אחד לא היה או. חנה הדלקה מנורה ואני אמרתי, שאתה הולך ללמד אל חבר, כי אין לי די או.

זה לא נתן די או בשיילך? – הוא שאל – כאשר אנחנו באנ, שמנון אם היה לנו מנורה ואם היה נפט במנורה. בחורף המנורה נתנה גם או רגס חם. כמה ספרים קראתי לאור המנורה! אבל לא היה תמיד נפט למנורה.

שָׁעַר שְׁבִעָה־עֲשָׂר: וּבָזְמָן הַזֶּה

וְאֵוֹ מָה עֲשִׂיתֶם, אָדוֹן נִיר? – שָׁאַלְתִּי.
 מָה עָשָׂינו? יָשְׁבָנו בְּחֶשֶׁק. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ, מָה הִיא מִנְוָרָה? אַתָּם הַצּוּרִים
 אֲمִין לְכֶם חִשְׁמָל, לֹא יָכוֹלִים לְלִמְדָה, מָה?
 מָה לְעַשּׂוֹת אַנְּגַלְמָת אָוֹהָב אֶת הַזְּקִינִים, כָּל הַכְּבוֹד לָהֶם, אָכְלָל אֶם
 יִשְׁלַׁנוּ בְּבִישׁ, וַיִּשְׁלַׁנוּ חִשְׁמָל וְגַם חַקְלָאִים טוֹבִים, מָה הֵם יוֹדָעִים עַל
 מָה שְׁאֵין לְנוּ?

נְטוּיּוֹת – לִוְתָה

pass.
vedere

נְקֻבָּה: רָאִיתִי, רְצִיתִי, עֲשִׂיתִי

הָנָ	עֲשִׂיתֶן	אָנוֹהָנוּ	הִיא	אַתָּה	אָנִי
קְנִי	קְנִיטָן	קְנִינוּ	קְנִתָּה	קְנִיתִ	קְנִיתִי
רְצִוּ	רְצִיטָן	רְצִינוּ	רְצִתָּה	רְצִיתִ	רְצִיתִי
שְׁתוּ	שְׁתִימָן	שְׁתִינוּ	שְׁתִתָּה	שְׁתִיתִ	שְׁתִיתִי
רְאוּ	רְאִיטָן	רְאִינוּ	רְאִתָּה	רְאִיתִ	רְאִיתִי
עָשֹׂו	עָשִׂיתָן	עָשִׂינוּ	עָשִׂתָּה	עָשִׂיתִ	עָשִׂיתִי

תְּרִגְגִּיל

לֵאָה קְוָנָה עֲוָגָה וַיַּזְנֵן חִמּוֹץ. הִיא רֹזֶחֶת לְכִבֵּד אֶת הַאֲוֹרֶחֶם. הַאֲוֹרֶחֶם
 רֹזֶחים לְשִׁתּוֹת קְפָה וְלֹא יִזְנֵן. מָה עֹשֶׂה לֵאָה? הִיא עֹולָה לְמַדְרָה שֶׁל
 חַבְּרָתָה, עֹשֶׂה קְפָה וַיְנוֹתַן לְאֲוֹרֶחֶם קְפָה חַם וְעֲוָגָה טוֹבָה.

שְׁאַלּוֹת

מָה עָשָׂתָה לֵאָה? מָה עֹשָׂות לֵאָה וְתִנְחָה? מָה עָשָׂו לֵאָה וְתִנְחָה? (לֵאָה וְתִנְחָה
 קְנוּ עֲוָגָה...).

דֶּקְדֻּק

גַּכְבָּה. מְחַבְּרָת. גַּבְּרָת. — הַוְלָכָת, הַוְלָכוֹת. תַּלְמִידּוֹת טוּבוֹת. דָׂזָה — דָׂזָתִי. מְשַׁפְּחָה — מְשַׁפְּחָתִי. מְשַׁפְּחָה שֶׁל גַּדְעֹנִי — מְשַׁפְּחָת גַּדְעֹנִי, עֲבֹודָת־אַדְמָה. שָׁנָה — שָׁנִיתִים.
 (הָוָא) הִיא — (הָיָא) הִיתָּה, רְצָחָה — רְצָתָה, עָשָׂה — עָשָׂתָה.

הָזָה — יִכְׁזַבְּלָה, יִכְׁזַבְּלִים, יִכְׁזַבְּלוֹת.
 הֵם צָעִירִים, הֵם יִכְׁזַבְּלִים לְרוֹזֵץ מַהְרָה.
 הוּא לֹא יִכְׁלֶל לְשָׁתּוֹת, כִּי אֵין לוֹ כּוֹסֵךְ
 עַבְרָה, זָכָר — יִכְׁלַתִּי, יִכְׁלַתָּה, יִכְׁלַתָּם, יִכְׁלָתָן.
 גַּכְבָּה — יִכְׁלַתִּי, יִכְׁלַתָּה, יִכְׁלַתָּנוּ, יִכְׁלַתָּתָן, יִכְׁלָתָן.

הָוָא נִסְעָה לְתַלְ-חֵי בְּמִכּוֹנִית, כִּי לֹא יִלְלֶל לְלַכְתָּה בְּרֶגֶל.
 מְלָא! הָיָא
 אֲנָחָנוּ
 הֵם
 הִיא לֵי. (עֲכַשְׂוֹ) יִשְׁלֵי — (אָחָתָםָוָל) הִיא לֵי.
 אֵין לֵי — לֹא הִיא לֵי.

תְּרֶגֶל

הִיא לֵי סִפְרָה. הִיתָּה לֵי מְחַבְּרָת. הִיוּ לֵי סִפְרִים.
 הִיא לֵי, הִיא לֵה, הִיא לוֹ. עֲכַשְׂוֹ יִשְׁלֵנוּ כְּבִישׁ וְחַשְׁמָל, אֲבָל קָדָם לֹא
 הִיא לָנוּ חַשְׁמָל וְלֹא הִיא לָנוּ כְּבִישׁ. — לֹא הִיתָּה לְכָם עֲבֹודָה רְבָה.
 לֹא הִיוּ לְכָ סִפְרִים. עֲכַשְׂוֹ יִשְׁלֵם לְאַכְלָל. אוֹ לֹא הִיא לָנוּ מָה לְאַכְלָל.

שְׁעָוָר שְׁבַע־עָשֶׂר: מַשְׁבַּב־עֲזֹבָדִים בֵּין הַהֲרִים

די אני יודע כבר 353 מליימ, אבל זה לא די.

די לישון, ארייך לךום לעובדה.

יותר זה גדול, גם זה גדול, אבל זה גדול יותר.

מה טוב יותר ומי יפה יותר?

יש לה רק עשרים אגרות, אבל לי יש יותר.

הרעיש כאן גדול יותר מדי.

כטף - אין יותר מדי.

כפי לא יכולתי לעשן, כי לא היו לי סיגריות.

לא באתי לשוער, כי באו אלינו אורחים.

בין מושב-עובדים בין הרים על-יד ירושלים. הגנים בין הבתים
(בית).

רישימה 17

אדם	נשֶׁם	חַשְׁךָ	בֵּין
חקלאות	כְּבִישׁ	בעל	או
אדמה	חַשְׁמָל	להדליק	קל
צרה	מנורה	די	
הַר			